

Udvikling i realindkomst for pensionister og lønmodtagere

Pensionisters realindkomst er lavere i 2024, end den var i 2019 før corona-epidemien og inflationskrisen, mens lønmodtageres er højere, jf. figur 1. Realindkomst er udtryk for, hvor meget man kan købe for sin indkomst. Pensionister kan altså købe mindre for deres indkomst i dag, end de kunne i 2019, mens det omvendte gælder for lønmodtagere.

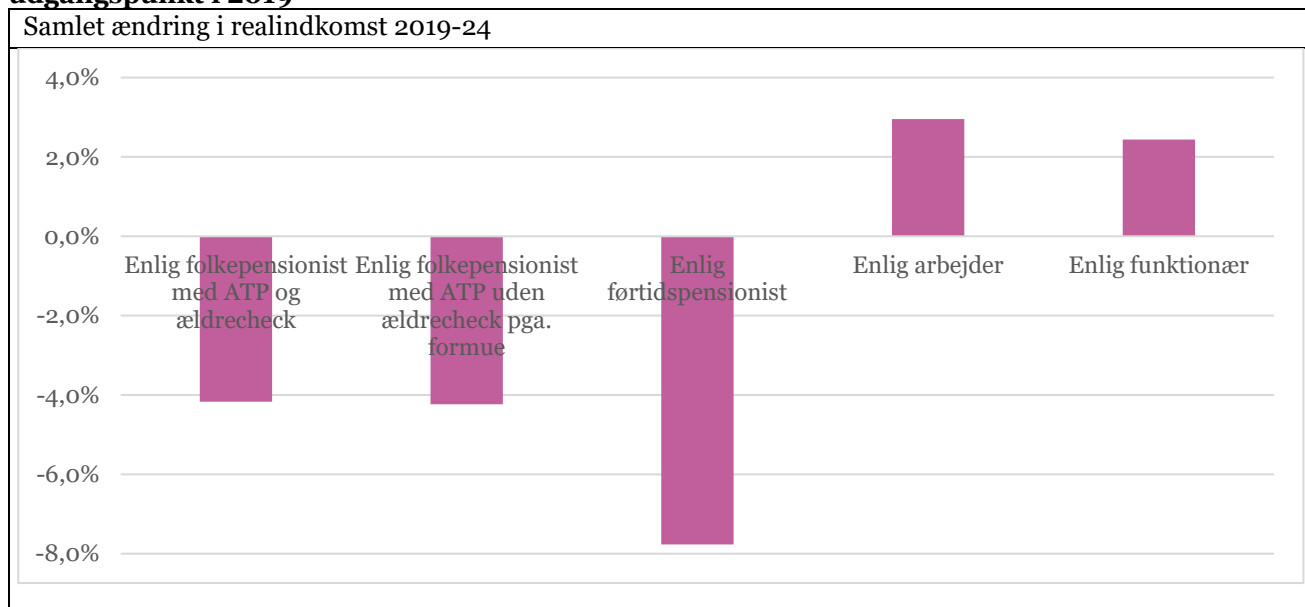
Realindkomsten for en enlig folkepensionist med lav indkomst er godt 4 pct. lavere i 2024, end den var i 2019, mens realindkomsten for en førtidspensionist uden anden indkomst er næsten 8 pct. lavere. For lønmodtagere er realindkomsten omvendt steget med 2-3 pct. fra 2019 til 2024.

Målt i kroner er realindkomsten faldet med 6-7.000 kr. for folkepensionister med lav indkomst og med ca. 14.000 kr. for førtidspensionister uden anden indkomst fra 2019 til 2024. I samme periode er realindkomsten for lønmodtagere steget med 7-9.000 kr.

Realindkomsten for folkepensionister med lav indkomst og førtidspensionister uden anden indkomst vil også i 2025 være lavere end i 2019, hvis der ikke sker en ekstraordinær regulering af pensionen.

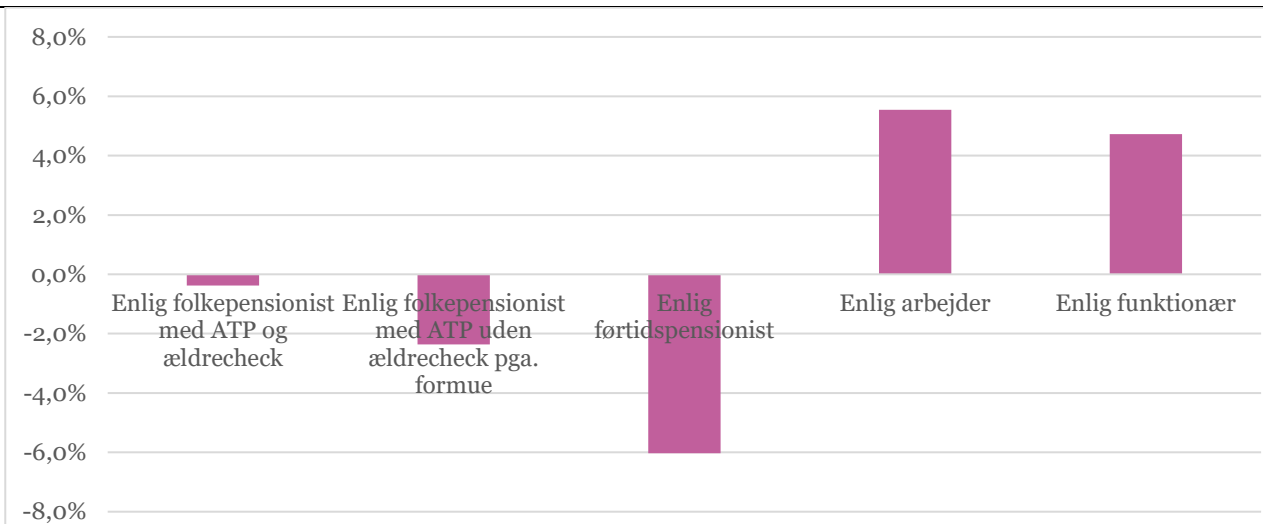
Tallene dækker eksempler på pensionister og lønmodtagere og er baseret på beregninger i Økonomiministeriets Familietypemodel med enkelte modifikationer, jf. metodeafsnit.

Figur 1. Udvikling i realindkomst for pensionister og lønmodtagere med udgangspunkt i 2019

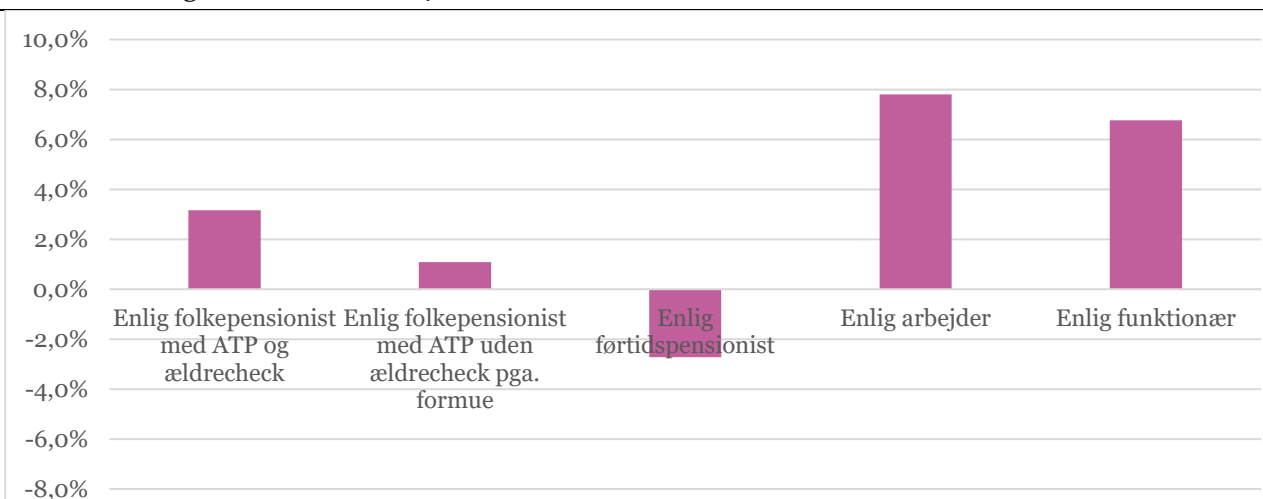

Figuren fortsætter på næste side

Samlet ændring i realindkomst 2019-25

Samlet ændring i realindkomst 2019-26

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietypermodel version 2024_03_11. Prisstigningen i 2023 er den faktiske stigning iflg. DST, ikke den der var forventet i december 2023. Det er forudsat, at ældrechecken hæves i 2025, jf. den indgåede aftale, og at virkningen af store bededag neutraliseres for overførselsindkomster i 2027, jf. lovforslag. Folkepensionisten har kun folkepension og ATP. ATP-udbetalingen er udbetalingen i 2021 i Familietypermodellen reguleret med ATP's faktiske bonus i 2022-24. For øvrige år er ATP-udbetalingen reguleret med inflationen som forudsat i Familietypermodellen. For lønmodtagere er indkomsten efter skat reduceret med bidrag til A-kasse, fagforening og efterløn samt bidrag til ikke fradragsberettiget aldersopsparring. Virkningen af den seneste skattereform er indregnet. Hverken arbejderen eller funktionæren har indkomst over mellemskattegrænsen, så det er alene forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget, der reducerer skatten.

Tabel 1. Indkomst for pensionister og lønmodtagere, 2019-2027

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Indkomst i årets priser									
Enlig folkepensionist med ATP og ældrecheck	137 786	141 464	143 424	147 770	156 801	154 459	163 934	173 239	178 841
Enlig folkepensionist med ATP uden ældrecheck pga. formue	126 862	130 291	132 003	133 727	137 387	142 111	147 925	156 299	161 280
Enlig førtidspensionist	158 662	161 419	162 295	162 476	167 827	171 174	178 068	188 109	193 813
Enlig arbejder	219 239	222 183	231 739	239 757	249 932	264 030	276 340	288 066	297 824
Enlig funktionær	311 887	319 825	327 768	339 190	354 006	373 704	390 060	405 855	419 520
Indkomst i 2024-priser									
Enlig folkepensionist med ATP og ældrecheck	161 172	164 834	163 947	156 860	161 192	154 459	160 562	166 261	168 347
Enlig folkepensionist med ATP uden ældrecheck pga. formue	148 393	151 815	150 891	141 952	141 234	142 111	144 881	150 003	151 817
Enlig førtidspensionist	185 590	188 085	185 517	172 470	172 526	171 174	174 405	180 532	182 441
Enlig arbejder	256 449	258 888	264 899	254 505	256 930	264 030	270 656	276 464	280 348
Enlig funktionær	364 822	372 660	374 668	360 054	363 918	373 704	382 036	389 508	394 904
Årlig stigning i realindkomst									
Enlig folkepensionist med ATP og ældrecheck		2.3%	-0.5%	-4.3%	2.8%	-4.2%	4.0%	3.5%	1.3%
Enlig folkepensionist med ATP uden ældrecheck pga. formue		2.3%	-0.6%	-5.9%	-0.5%	0.6%	1.9%	3.5%	1.2%
Enlig førtidspensionist		1.3%	-1.4%	-7.0%	0.0%	-0.8%	1.9%	3.5%	1.1%
Enlig arbejder		1.0%	2.3%	-3.9%	1.0%	2.8%	2.5%	2.1%	1.4%
Enlig funktionær		2.1%	0.5%	-3.9%	1.1%	2.7%	2.2%	2.0%	1.4%

Kilde: Som figur 1.

Sådan har vi gjort:

Stigningen i realindkomsten er opgjort for forskellige familietyper og viser, hvor godt indkomstens købekraft er bevaret efter 2022, hvor inflationen var rekordhøj. Indkomsten er den skattepligtige indkomst fratrullet skat med enkelte tillæg/fradrag for de enkelte familietyper.

Folke- og førtidspensionen reguleres med udgangspunkt i lønudviklingen på det private arbejdsmarked, men med en forsinkelse på 2 år i forhold til lønudviklingen, fordi lønudviklingen skal være *kendt*, når satser for pension og beløbsgrænserne i skattelovgivningen fastsættes i august, året før satserne anvendes. Fx er folkepensionen reguleret med 3,5 pct. fra 2023 til 2024, fordi årslønnen på det private arbejdsmarked steg med 3,5 pct. fra 2021 til 2022 (reguleringen fastsættes af Finansministeriet på grundlag af statistik indsamlet til formålet af DA for DA's *medlemsvirksomheder*).

For pensionister er indkomsten opgjort som skattepligtig social pension tillagt skattefrie checks (ikke evt. varmecheck) og ATP-pension fratrullet indkomstskat og førtidspensionistens eget bidrag til ATP.

Der er vist 3 pensionisttyper:

- Folkepensionist med fuld ældrecheck og med ATP-pension.
- Folkepensionist uden ældrecheck og med ATP-pension, hvor tabet af ældrecheck skyldes for stor likvid formue, så indkomsten er *lavere* end for pensionisten med ældrecheck (hverken folkepensionisten med eller uden ældrecheck har i eksemplet indkomst udover folkepension inkl. evt. ældrecheck, mediecheck og ATP-pension).
- Førtidspensionist efter ”ny ordning”, dvs. tilkendt i 2003 eller senere, uden anden indkomst.

Før lønmodtagere er indkomsten opgjort som løn efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, bidrag til arbejdsmarkedspension og indkomstskat, og der er yderligere fratrullet bidrag til A-kasse, efterløn og fagforening, fordi disse bidrag påvirker skatteberegningen. Desuden er bidrag til ikke fradragsberettiget aldersopsparing fratrullet, så fordelingen af pensionsbidrag mellem fradragsberettiget og ikke-fradragsberettiget pension ikke påvirker indkomsten efter skat. Varmecheck er ikke medtaget, ligesom udbetaling af indefrosne feriepenge i 2020 og 2021 ikke er medtaget.

Der er vist 2 lønmodtagere:

- Arbejder
- Funktionær

Både arbejder og funktionær har i eksemplet en indkomst, der ligger under topskatte-/mellemkattegrænsen.

Sammenligningen foretages med udgangspunkt i 2019, fordi det er det sidste ”normale år” før corona-epidemien og inflationskrisen. Årene 2020 og 2021 var begge påvirket af covid19. I 2020 og 2021 blev der desuden udbetalt ca. 80 mia. kr. i indefrosne feriepenge til lønmodtagerne.